

Geloven in je geloof
De achtergrond van proclameren

Het Tijdperk van Aquarius - een New Age

Halloween
Zoet of Zuur?

De koning te rijk

VOORWOORD

In de brieven van de apostel Paulus vinden we vele lofzangen aan de Here Jezus Christus, erkenningen van Zijn superioriteit over alles wat eerder gekend werd over God en de wereld en oproepen om onze aandacht alleen op Hem te richten. Ook is er uitleg over de kern van het christelijk geloof plus bemoedigingen en verzekeringen van God's liefde, genade en trouw; eigenlijk alles wat we nodig hebben om, zoals ook Petrus schrijft, godvruchtig in deze wereld te kunnen leven.

In dit oktober Magazine van B&O vindt u opnieuw artikelen die pogen om duidelijkheid te scheppen waar verwarring is. Ook al is de waarheid duidelijk omschreven in de Bijbel en wordt die geloofd en geleefd door vele mensen, toch blijven er steeds nieuwe gedachten en leringen komen die proberen om ons van die waarheid af te brengen. Daarbij wordt ingespeeld op onze behoefte om vol(ler) te zijn van vreugde, gezondheid en vrede of op onze twijfel of wij wel kunnen zeggen dat wij de waarheid kennen. Want er zijn nog vele andere manieren van denken en van doen en leven, en die zien er best wel aantrekkelijk uit en beloven ons mooie dingen.

Vele van deze manieren van denken kunnen geschaard worden onder één noemer, nl. New Age,

Nieuwetijsdenken of ook wel Nieuwe Spiritualiteit genoemd. Het artikel hierover zal inzicht geven in de grote variatie aan uitingsvormen, met toch een gemeenschappelijke onderliggende gedachte, of grondslag. Verder wordt één van de bewegingen wat verder uitgediept, nl. over het 'proclameren'. Hierin is het goed om te ontdekken wat de achtergrond en geschiedenis is van deze praktijk, die meer en meer ingang lijkt te vinden in kerken.

De geweldige waarheid die we hierbij in gedachten kunnen houden is dat de Heere God ons ALLES gegeven heeft wat nodig is, en dat wij 'het denken van Christus' hebben ontvangen zodat we ook alles wat voorbij komt kunnen beoordelen. (1 Kor 1:13-16) Laten we hierbij, nuchter en waakzaam, onze aandacht richten op Jezus Christus, bedenkend 'de dingen die boven zijn, waar Hij is.' (Kol 3:1-4)

***Een generatie die Gods Woord niet kent,
zal uiteindelijk moeite hebben
om iets te herkennen dat ermee in strijd is.***

Het bestuur van Bijbel & Onderwijs

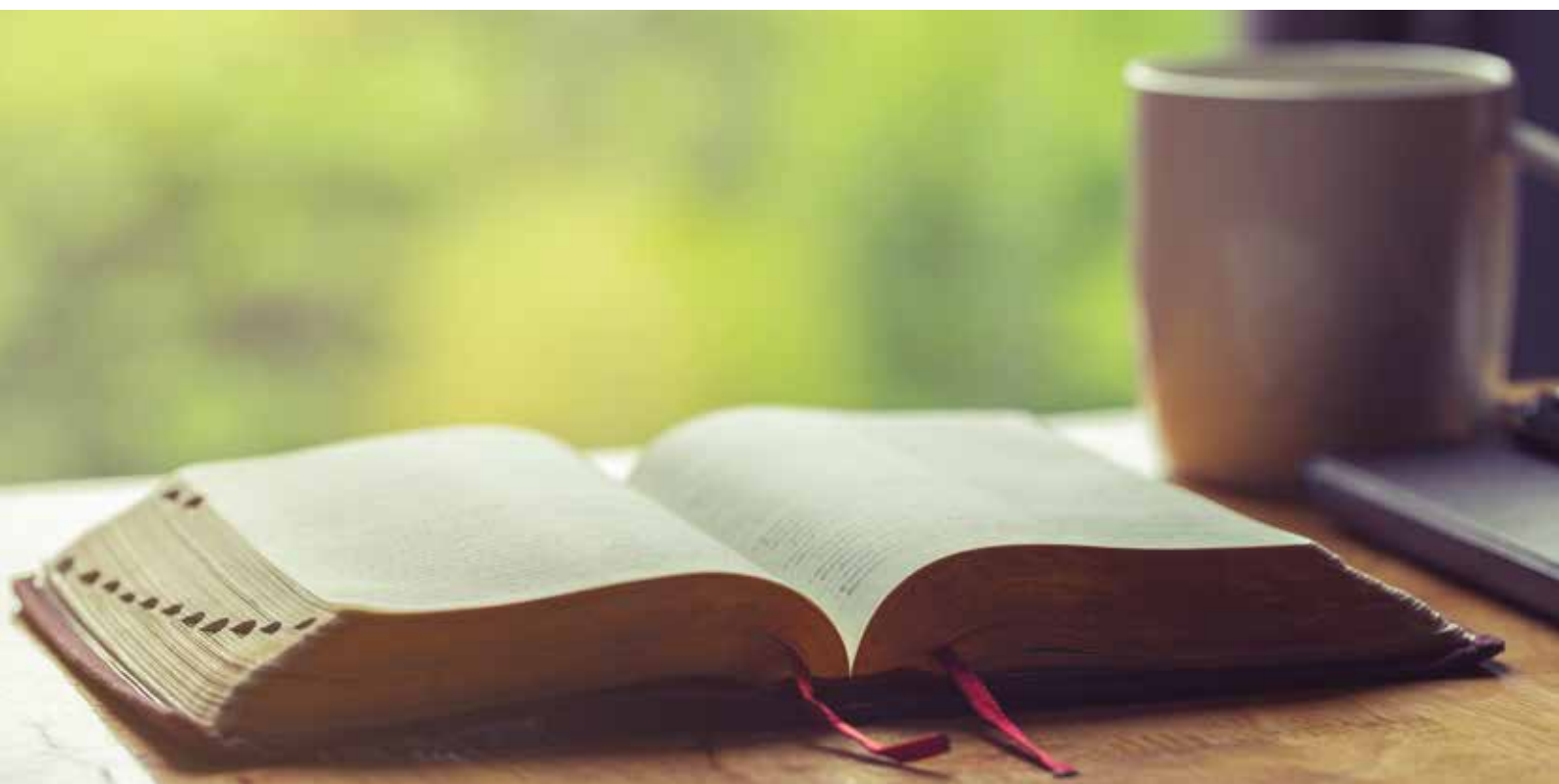
INHOUD

3 Het Tijdperk van Aquarius - een New Age

9 Geloof in je geloof *De achtergrond van proclameren*

13 De koning te rijk *De achtergrond van proclameren*

16 Belangrijk Nieuws

Het Tijdperk van Aquarius - een New Age

Steeds vaker komen we een manier van denken tegen die gericht is op ons eigen IK, onze ervaring en ons gevoel. Ook in kerken is dit denken niet meer vreemd. Hoe moeten we dit duiden? Heeft het te maken met de overgang naar het tijdperk van Aquarius, de New Age? We kunnen natuurlijk op van alles het label 'New Age' plakken, en omdat New Age zo'n mengelmoes van denkbepelden is, is het best te begrijpen dat dat gedaan wordt.

Ter verduidelijking wil ik in dit artikel een poging wagen om heel breed een uitleg van New Age te geven. Dit vooral om de vraag te beantwoorden waarom we als Christen kennis moeten hebben van de New Age en waarom we ons ook moeten verzetten tegen invloeden die vanuit de New Age de kerk binnenkomen. Om te laten zien hoe breed verspreid de New Age is, komen er veel termen voorbij die mogelijk niet bekend zijn. Termen waar een heel artikel over kan worden geschreven maar die nu niet verder worden toegelicht om dit artikel, wat best al heel wat informatie bevat, een beetje overzichtelijk te houden.¹

New Age, soms ook Nieuwe Spiritualiteit of nieuwetijdsdenken genoemd, is een westerse spirituele beweging die ontstond in de tweede helft van de 20e eeuw. New Age haalt inspiratie uit diverse religieuze en filosofische tradities. Door de opkomst van de New Age, wordt het denken op allerlei terreinen van ons leven beïnvloed: in het onderwijs, in de gezondheidszorg, tijdens management trainingen en persoonlijke coaching, hoe we ons huis inrichten, via muziek, de kunst, etc. Ook Christenen en kerken zijn niet immuun voor deze invloed. Sterker nog, de New Age heeft duidelijk belang-

stelling voor het christendom, om via haar structuren de New Age boodschap kerken binnen te brengen om zo de Christenen te verleiden. In de kern is het verschil tussen het christelijke geloof en de New Age zo groot als het verschil tussen dag en nacht. We zouden dus heel snel kunnen denken, ach daar hoeft ik niet al te veel van te weten. Toch is deze kennis essentieel, zeker nu, want zonder kennis van de New Age kunnen we dit denken onvoldoende herkennen. Door nadruk te leggen op bepaalde concepten, zoals vrede, eenheid en liefde, maar het helemaal niet te hebben over zonde, gerechtigheid en waarheid, vermomt de New Age zich als een vriend en bondgenoot van Christenen i.p.v. de aartsvijand die het is. Doordat we onvoldoende waakzaam zijn (geweest), sluipen New Age methoden ook de kerken in. Mensen die zich van de New Age hebben bekeerd en christen zijn geworden, zijn verbaasd om te constateren dat New Age praktijken hun weg de kerk in hebben gevonden. Reden genoeg om aan dit onderwerp aandacht te besteden.

De achtergrond

In de tijd van de jaren 60 en 70 van de 20e eeuw zorgde de ontevredenheid met de kapitalistische en materialistische maatschappij voor een sociale en culturele revolutie. De Flower-power-beweging of het hippietijdperk bracht een nieuwe manier van denken om los te komen van regels en burgerlijkheid. De tegencultuur bracht o.a. nieuwe muziek, een seksuele revolutie en weerstand tegen autoriteit. Ook zocht men naar mogelijkheden om de geest te verruimen door psychedelica te gebruiken en door beïnvloeding uit oosterse religies, de mystiek en de spiritualiteit. Drie invloeden die in deze tijd een belangrijke stimulans gaven aan de

New Age zijn: de Theosofische Vereniging, de New Thought beweging en het verwesteren van allerlei oosterse filosofieën en religies.

De Theosofische Vereniging speelde een belangrijke rol bij het leggen van de basis voor vele New Age-ideeën en -leerstellingen. Deze vereniging bevorderde de studie van vergelijkende religie, spiritualisme en oosterse filosofieën en beïnvloedde daaropvolgende New Age-denkers en leiders, zoals Alice Bailey. Zo voorzag Bailey dat de wereld een volslagen nieuw tijdperk, een New Age, tegemoet zou gaan. Deze tijdperken worden astrologisch geduid door de stand van de dierenriem. Het logische denken van het Vissen tijdperk (Pisces) dat als symbool gekoppeld wordt aan het christendom, maakt nu plaats voor het nieuwe tijdperk van Aquarius of Waterman, een tijdperk gekenmerkt door vrede, liefde en broederschap, maar ook vooral gericht op het ervaren en voelen. De term Aquarius werd al bekend gemaakt door de Broadway-musical *"Hair"* uit 1967, die opende met het nummer *"Aquarius"*, waar men zong: *"Dit is het begin van het tijdperk van Aquarius"*. Ook het Woodstock festival in 1969 werd officieel aangekondigd als *"an Aquarian Exposition"*.²

Een kernpunt van de New Thought beweging is de leer dat elk individu een goddelijke geest bevat. Om een hoger kosmisch niveau te bereiken, zodat die spiritualiteit tot uiting kan komen, moet je je bewust worden van het feit dat een ieder eigenlijk een goddelijke kern heeft. De goddelijke kern betekent ook scheppingskracht. En dit leidt tot van alles, zoals het manifesteren van gezondheid, heelheid en ook welvaart.

Een belangrijk idee hierin is de Wet van de Aantrekking (Law of Attraction). Informatie hierover komt echter ook uit de geestenwereld, namelijk het is verkregen door het channelen (=doorgeef-

luik zijn) van een geest genaamd Abraham Hicks die deze informatie doorgaf.

Ook leidt dit denken van goddelijkheid tot allerlei vormen van Zelfhulp om onszelf te perfectioneren en om ons hoogste kosmische potentieel te bereiken. We kunnen onszelf ten goede veranderen, ongeacht onze omstandigheden. Louise Hay (wel Koningin van de New Age genoemd) schreef in het boek *"Je kunt je Leven Helen"* dat wij 100% verantwoordelijk zijn voor wat er gebeurt in ons leven en we kunnen dus ook alles bereiken. Dit gedachtengoed is de achtergrond voor de veelheid aan psycho-spirituele verbeterprogramma's en instituten, zoals de Human Potential Movement, het Esalen instituut in Californië en de Findhorn community in Schotland. Dit alles is uitgegroeid tot een soort spirituele markt voor religieuze ideeën, goederen en diensten: seminars, meditatie retraites, talismannen, kristallen en geneeskundige technieken voor thuis. Spirituele zoekers worden consumenten. En spirituele gidsen worden experts die ingehuurd kunnen worden. We zien het in de overdaad aan coaching en heling om jezelf te ontdekken via allerlei verschillende technieken. Dit alles is commercieel gezien een zeer lucratieve bezigheid geworden.

De derde invloed voor het ontstaan van New Age is het verwesteren van oosterse filosofieën en religies. Het zijn eigenlijk oude wijsheden die in een nieuw, westers jasje worden gestoken. Zo is bijvoorbeeld Jon Kabat-Zinn de grondlegger van de mindfulness in het Westen; zijn gedachtengoed is gebaseerd op oosterse technieken. Anno 2026 kan men vergoeding krijgen vanuit de zorgverzekering voor deze oosterse, alternatieve therapie! Dit is slechts één van de vele voorbeelden van een heilsweg die zijn weg van het oosten naar het westen vond.

Monisme en Holisme

Nu we een klein beetje van de achtergrond hebben bekeken, zijn er nog een paar belangrijke kenmerken in de New Age om te definiëren: monisme, dualisme en holisme. Ik citeer hier uit het New Age Handboek dat Rob Matzken schreef in 1991 als een grondige inleiding op het New Age denken vanuit Bijbels perspectief.

Monisme is één van de kenmerkende begrippen uit de hindoe-filosofie. Om het New Age denken goed te begrijpen is het nodig dit begrip nader toe te lichten, omdat het ook duidelijk maakt wat er gebeurt wanneer mensen het *grensgebied van Aquarius* intreden. Monisme betekent "eenheidsleer." In algemeen-filosofische zin vallen hieronder alle pogingen om de veelheid der verschijnselen tot een strikte eenheid terug te brengen. In het hindoe-denken houdt monisme in dat de hele zichtbare werkelijkheid niets anders is dan een verstoffelijking van de 'geestelijke werkelijkheid' zodat alles wat wij zien en zelfs wie wij zijn slechts een 'val der goden' is. ... De mens dient zich, volgens dit denken, dat al zo oud is als Genesis 3, dan ook in te spannen om dit goddelijke te ontwikkelen door zich te reinigen van het stoffelijke, waarvoor niet één, maar vele levens nodig zijn. (New Age Handboek, p. 41)

Tegenover het Monisme staat het Dualisme, dat letterlijk tweeheidsleer betekent. Er bestaat een verkeerd dualisme, waartegen ook de Bijbel zich verzet, bijvoorbeeld de scheiding tussen hoofd en hart, tussen hebben en zijn, woord en daad, geloof en werken. Het is terecht dat men ingaat tegen dit denken dat mensen 'different' maakt: innerlijk gespleten en hypocriet. Dit is dan ook de reden dat 'holistisch denken', bijvoorbeeld in de geneeskunde of het milieu zovelen aanspreekt omdat het ons de 'heelijkheid van denken' terug-belooft. Maar het eenheids-denken van Aquarius rekent óók af met iedere bijbelse onderscheiding.

Het Indische monisme (evenals het holisme van New Age) keert zich nu tegen alle vormen van kwalijk dualisme, maar ook tegen alle bijbelse dualiteiten: zoals Schepper/schepsel; hemel en aarde; goed en kwaad; waarheid en leugen; geest en materie. Het New Age denken wijt zelfs alle problemen van onze tijd aan het 'Vissen-tijdperk' dat uitging van deze onderscheidingen en luidt

daarom met vreugde en hoop het 'denken van Aquarius' in. Daarbij zijn schepper en schepping in wezen één, de mens is dan ook in wezen goddelijk, een god-in-ontwikkeling. (New Age Handboek, p. 42)

Het holisme (grieks 'holos' = geheel) is een kernbegrip uit de New Age beweging. Veel mensen gebruiken dit woord en pogen hieraan een bijbelse betekenis te geven, zoals de eenheid van geest/ziel en lichaam, het verbonden zijn met anderen, en dergelijke. Maar het begrip holisme houdt in dat de verzameling van eenheden (mensen of objecten) *een nieuwe werkelijkheid doet ontstaan die groter is dan de som van de individuen*. Het betekent ook dat mensen zich bewust worden van nieuwe en hogere werkelijkheden dan die op aarde waarneembaar zijn *en daarvan deel uitmaken*. Het holisme betekent dus een volslagen verandering van paradigma [denkkader], een totaal verschil met het atomaire (in kleine deeltjes) denken van het materialisme. Hierbij vervalt zelfs de dualiteit tussen subject en object, waar 'Ik' (het persoonlijke) tenslotte opgaat in 'Het' (het onpersoonlijke), en is dat niet een vorm van ont-schepping? (New Age Handboek, p. 147)

Wat we uit deze definities van monisme en holisme heel duidelijk kunnen ontdekken is de oorsprong van het diepgewortelde oosterse denken dat we allemaal goddelijk zijn. Wat de New Age zo aantrekkelijk maakt, is de gedachte dat de mens dit goddelijke kan ontwikkelen. Daarmee claimt de New Age antwoorden te bieden op de vraag naar zingeving: "Wie zijn we en wat doen we hier op aarde?" Als Christen weten we dat deze vraag alleen vanuit de Bijbel kan worden beantwoord.

En toch blijkt telkens weer dat ook Christenen buiten de Bijbel naar antwoorden zoeken op deze vraag. Maar Paulus schrijft: *“Gij geheel anders, Gij hebt Christus leren kennen.”* (Eph. 4:20)

Dit is dus ook waar de New Age en het Christendom lijnrecht tegenover elkaar (zouden moeten) staan.

Taalgebruik

Een New Age coach, die zich helemaal baseert op een Cursus in Wonderen, schrijft in een nieuwsbrief: *“Wanneer je het ego een stap terug laat doen, val je direct samen met de Bron en ontdek je dat je de Liefde, vrede en vreugde die je buiten jezelf zoekt, al bent. Liefde wordt dan de brug tussen jou en alles.”* Dit is zeker geen christelijke tekst, maar als je dat niet weet zou het best mooi kunnen klinken! Het is een duidelijk voorbeeld van mooie en vooral bekende woorden, die in wezen heel wat anders bedoelen dan we vanuit christelijk standpunt zouden denken.

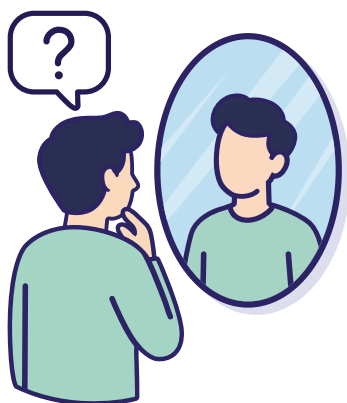
Veel termen betekenen in de New Age net (of helemaal) wat anders dan in het Christendom. Maar het gebruik van voor Christenen bekende termen is nu juist wat het moeilijk kan maken om de New Age te herkennen. Doordat de termen herkenbaar zijn voor gelovigen, maar wel een andere betekenis hebben in de New Age, worden New Age technieken en ideeën ten onrechte gezien als mogelijk voedsel, terwijl het in wezen gif is voor de Christen en voor de kerken!

Jezus is ook een bekende in de New Age. De genoemde Cursus in Wonderen is door een zogenaamde Jezus-geest doorgegeven (via channeling). Maar wie is Jezus in de New Age? In ieder geval niet de opgestane Heer. In de New Age is Jezus gewoon een opgestegen meester; een voorbeeld voor de mensen net als Boeddha of zovele anderen.

Rosemary Altea beschrijft in *Stemmen van de Overzijde* haar levensverhaal en hoe zij in contact met de geesten een medium en genezer is geworden. Opgevoed in de kerk, heeft zij voordat ze haar ‘gave’ ging ontwikkelen toestemming gevraagd en gekregen van God. Toch wel opmerkelijk dat God, die dit uitdrukkelijk heeft verboden in Deut. 18:10-12, hier van gedachten zou zijn veranderd! God vindt het heus nog steeds een gruwel! En ook Alice Bailey, die in haar autobiografie beschrijft hoe zij van een Christen en verkondiger van het evangelie een bekende occulte leraar werd, vertelt toch dat ze nog steeds een Christus dient. Het was zelfs haar verwachting dat ze na haar dood met behulp van haar geleide geest het werk van haar Christus zou voortzetten. Of Violet Tweedale die in het voorwoord van haar boek *The Cosmic Christ* schrijft: *“We hebben geprobeerd Christus in Zijn Kosmische betekenis te tonen, waardoor de heel natuurlijke terughoudendheid om Jezus, de Christus van de driejarige bediening in Palestina, als God te aanvaarden, wordt weggenomen.”* Dit is echt niet de Christus die we uit de Bijbel kennen!

Om de New Age te kunnen herkennen is het dus ook heel belangrijk om goed te bedenken welke definitie aan woorden wordt gegeven. Bedenk dat een woord zomaar iets anders kan betekenen dan je eigenlijk gewend bent, of waar je vanzelfsprekend vanuit gaat. En zelfs dan, termen kunnen ook nog van betekenis veranderen; de waarheid is immers subjectief!

Het mensbeeld van de New Age is totaal tegengesteld aan het mensbeeld dat de Bijbel ons leert. Onderstaand schema geeft dit weer: (New Age Handboek, p. 76)

Bijbel

- Naar Gods beeld geschapen
- In zonde gevallen
- Van nature kwaad
- Kan zichzelf niet redden
- Lichaam en geest
- Het leven is reëel
- Opstanding des vleses

New Age

- In wezen goddelijk
- ‘zonde’ is onwetendheid
- Van nature goed
- Zelfrealisatie kan
- Alleen geest
- Het leven is een illusie
- Reïncarnatie-cyclus

Voorbeelden

De New Age-beweging omvat een breed scala aan overtuigingen, praktijken en spirituele perspectieven. Hieronder een aantal veelvoorkomende praktijken, al is de lijst in wezen veel en veel langer.

- Spirituele genezing en het bevorderen van fysiek, emotioneel en spiritueel welzijn door energetische heling zoals Reiki, therapeutic touch, kristalgenezing, balanceren van chakra's en aura-lezing.
- Kalmeren van de geest, innerlijke rust en vergroten van zelfbewustzijn door oosterse meditatie, mindfulness, visualisatietechnieken, stilteretraites of kloosterweekenden.
- Holistische alternatieve therapieën voor gezondheid en welzijn, waaronder Indiase Ayurvedische geneeskunde, acupunctuur, homeopathie, aromatherapie, chinese natuurgeneeskunde en Feng Shui.
- Lichamelijke fitness door o.a. (houdings)Yoga and Tai chi.
- Geloof dat ons we ons leven kunnen laten leiden door de sterren of dat onze geboortedatum ons inzicht kan geven in onszelf en ons leven: astrologie, horoscopen, numerologie, I Tjing, Human Design, Gene Keys, Enneagram, leggen van tarotkaarten.
- Boodschappen en/of leiding ontvangen uit de geestelijke wereld (van spirituele entiteiten, opgestegen meesters, engelen of overleden geliefden) door channeling of via een medium.
- Het gebruik van kristallen, essentiële oliën en edelstenen voor genezing, bescherming en spirituele groei. Dit is gebaseerd op het geloof dat ze energie bevatten met specifieke eigenschappen en vibraties.
- Law of Attraction: Het geloof dat positieve of negatieve gedachten en emoties iemands verlangens naar ervaringen in het leven kunnen manifesteren, wat leidt tot praktijken zoals visualisaties, affirmaties, proclamaties en dankbaarheidsoefeningen.
- Veel New Age-beoefenaars leggen de nadruk op milieubeheer, duurzaamheid en onderlinge verbondenheid met de natuur. Dit is gebaseerd op het idee dat alles, ook de natuur, een goddelijkheid bevat.
- Holistische Spiritualiteit: de onderlinge verbondenheid van alle dingen en het integreren van diverse spirituele tradities, filosofieën en praktijken in een holistisch wereldbeeld gericht op persoonlijke groei, zelfrealisatie en collectieve harmonie.

Zoals gezegd, zijn dit slechts enkele voorbeelden. Het is onmogelijk om alles te benoemen. De bedoeling is om aan te geven hoe wijd verspreid de invloed van New Age is en in hoeveel verschillende plekken we het tegenkomen.

Conclusie

Het is niet makkelijk om New Age te beschrijven, juist omdat het zo'n mengelmoes is van veel verschillende overtuigingen en praktijken. Er zijn vele fysieke en mentale methoden om een hoger bewustzijnsniveau te bereiken, een eenheid met het universum te voelen, gecentreerd te zijn in de natuur of negatieve energie te verwijderen en positieve energie te creëren. Het diverse van de New Age is dat iemand zich kan bezighouden met een combinatie van diverse praktijken maar dat tevens iedereen weer zijn eigen unieke interpretatie en overtuiging binnen het bredere kader van New Age-spiritualiteit kan en mag hebben. Iedereen heeft dus zijn eigen waarheid en zijn eigen leerproces en daar mag je geen absolute waarheid tegenover stellen. Persoonlijke groei en succes zijn niet alleen mogelijk, maar zelfs een teken van spirituele afstemming en kracht. Daar mag in de New Age geen oordeel over worden gegeven!

Maar moeten we nu van alles denken, "het zal wel New Age zijn?" In dit artikel hebben we een aantal kernpunten gezien die telkens weer terugkomen zoals het denken dat we iets goddelijks in ons hebben en dat de mens vooral geest is. Deze fysieke wereld is dan een illusie en in ons zogenaamde energetische lichaam moeten we onze energie (laten) stroomlijnen voor spirituele groei. Telkens weer komt het neer op een maakbaarheid van ons eigen leven. De dood is dan geen einde meer van het lichamelijke leven, maar een deur waar iedereen doorheen moet. Met het afstand doen van het fysieke lichaam wordt er dus een ander leven voortgezet in de spirituele wereld. Het doel van de mens in deze wereld is om het spirituele zelf te ontdekken en te laten groeien. Als we dus in een overlijdensadvertentie lezen dat iemand is 'overgegaan', dan is dit wat ermee wordt bedoeld. Iemand is dan niet meer 'overleden'. De noodzaak om te evangeliseren en in dit leven je zonden te belijden en het offer van Jezus Christus te aanvaarden wordt hiermee teniet gedaan. We leven immers spiritueel verder volgens de New Age, ook als we in dit leven ons niet hebben bekeerd van onze zonden.

Eigenlijk komt het dus telkens weer neer op dezelfde leugen als die satan aan Eva en Adam voorhield, namelijk dat de mens kan worden als God.

Dit is de kernreden waardoor New Age lijnrecht staat tegenover het Christendom. Het essentiële in de New Age is de ontkenning van de zonde. De Bijbel leert dat de mens zondig is geworden door de zondeval. De mens heeft dus redding nodig (die meteen na de zondeval in Genesis 3:15 wordt aangekondigd!), maar die redding vinden we niet in onszelf. De mens is het schepsel en zal dus nooit gelijk worden aan de Schepper! De mens zal niet zijn eigen redding kunnen scheppen.

Hoe kun je New Age in de kerken herkennen? IK-gerichte prediking wat in feite een focus is op het goddelijke in jezelf naar boven moeten halen; zelf woorden van kracht uit moeten spreken; proclameren van onze wensen of allerlei (christelijke) coaching om jezelf beter te leren kennen en tot je doel te komen. En dan natuurlijk allerlei holistische praktijken als christelijke ademhalingstechnieken, kloosterweekenden, oosterse meditatie die de bijbelse meditatie (=overdenking) vervangt, christelijke yoga, stilte gebeden, labyrint wandelingen, mantra's die vermomd zijn als het Jezus gebed, channeling zoals bv in de dagboekjes van Sarah Young, of de persoonlijkheidstypering van het Enneagram. Het zijn allemaal punten om te herkennen waar de oude leugen van satan is binnengeslopen.

Wat zoeken mensen in de New Age? Deze mensen zijn spirituele zoekers, op zoek naar zingeving. In de New Age is er elke keer weer een andere techniek om te onderzoeken. Dat betekent dus ook dat het heel lang kan duren voordat je erkent dat de antwoorden op levensvragen niet in de New Age te vinden zijn. Want wat de mens zoekt is nu eenmaal alleen bij God te vinden, en niet bij het goddelijke dat binnenin ons zou zitten. De aloude leugen van Genesis 3 is, dat wij kunnen worden als God. Ook in kerken komen mensen die op zoek zijn naar zingeving. Zonder een bijbelse definitie van de zondigheid van de mens zal een zoeker niet leren om de zondige mens af te leggen en zal

ook het Christelijke geloof en de Bijbel gewoon één van de vele technieken zijn die de New Ager kan gebruiken. Voor de New Age is zonde immers een foute dualiteit!

Het kan wel heel waardevol zijn dat mensen die antwoorden zoeken de kerken binnenkomen. Maar als ze dat doen, laten we het Bijbelse evangelie verkondigen. En laten we ook onwaarheden blijven herkennen zodat we als Christen een stralend licht kunnen zijn voor een ieder die zoekt. Dan laten wij zien dat wij geheel anders zijn, want wij hebben Christus leren kennen. Er zijn allerlei manieren waarop we worden misleid om de New Age de kerken binnen te laten komen. Maar laten we ervoor waken dat de New Age niet de kerk verandert. En als we wel één of meerdere praktijken van de New Age hebben ondergaan, dan mogen we weten dat God genadig is om dit te vergeven als wij onze zonden belijden, 1 Johannes 1:9.

*Indien wij onze zonden belijden,
Hij is getrouw en rechtvaardig,
om ons de zonden te vergeven
en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.*

Irene Matzken

Voetnoten:

1. Van een aantal termen zijn artikelen geschreven die staan op de website van Bijbel & Onderwijs, zoals over energy healing en het energetische lichaam of over channeling. In dit magazine staat een artikel over proclameren en de spirituele achtergrond daarvan.
2. www.woodstockstory.com/articles/aquarian-exposition

GELOVEN IN JE GELOOF

De achtergrond van proclameren

"Heersen over negatieve omstandigheden door een positieve levenshouding en positieve woorden van geloof" Dit is een populaire gedachte die ook onder veel christenen vaste voet aan de grond heeft gekregen. Achter deze wijze van denken zit de overtuiging dat positieve en negatieve woorden kracht bevatten. Vaak zegt men: *"Woorden hebben kracht."* In de praktijk zouden de woorden 'ik ben ziek' bijvoorbeeld negatief denken zijn. Door een positieve uitspraak uit te spreken, zou de ziekte verdwijnen. Maar als de ziekte niet verdwijnt, dan zou dit getuigen van te weinig geloof of zelfs van ongelooft. In dit artikel willen we de ontwikkelingen ontrafelen die tot deze overtuiging hebben geleid. Waarom wordt er geloofd dat woorden kracht hebben? En kunnen we dit idee wel terugvinden in de Bijbel?

Waar ligt de wortel van het *willen beheersen van het leven* door positief denken, positief geloven, positief verklaren en visualiseren? Om hier zicht op te krijgen moeten we teruggaan naar de grondlegger van de Word of Faith beweging: E.W. Kenyon. Tevens onderzoeken we de opkomst van een aantal stromingen die halverwege de 19e eeuw opkwamen in Noord Amerika: New Thought, Christian Science en de Unity Beweging. Deze drie metafysische, pseudo-christelijke genezings-sekten hebben een grote invloed op veel van de huidige ideeën over positief spreken. E.W. Kenyon (1876-1948) studeerde als jonge man aan het Emerson College in Boston. In die periode was Boston een broedplaats voor allerlei sekten en occulte groepen. Zo had o.a. Mary Baker Eddy daar haar eerste Christian Science kerk gesticht en was de directeur van de school aanhanger van de New Thought Beweging. Wat deze stromingen leerden,

lees je kort samengevat hieronder. Het is belangrijk om dit te weten, omdat de ideeën uit deze stromingen grote invloed hadden op het denken van Kenyon, en via hem op een groot deel van de charismatische beweging.

Stroming 1: New Thought *"Het Nieuwe Denken"*

New Thought kwam halverwege de 19e eeuw op. De grondlegger was de Amerikaan Phineas Quimby (1802-1866). Hij leerde dat je gedachten je gezondheid beïnvloeden. Quimby was geen christen, maar had bewondering voor Jezus en geloofde dat Hij de ultieme wijsheid en waarheid bezat. Jezus zou hebben begrepen dat ziekten en kwalen voortkwamen uit verkeerde menselijke overtuigingen. Door de 'positieve waarheid' te spreken zou Hij de illusie van ziekte verbreken. Quimby was ervan overtuigd dat hij in zijn eigen praktijk dezelfde methode en wetmatigheid had herontdekt die Jezus tweeduizend jaar eerder gebruikte om zieken te genezen. Quimby hield zich bezig met occulte praktijken zoals hypnose en telepathie. Ook was Quimby sterk beïnvloed door de occulte arts-magnetiseur F.A. Mesmer. Van hem komt het mesmerisme: het geloof in een onzichtbare levensenergie die door alle levende wezens stroomt. Ziekte betekent een disbalans in deze energie. Bij het herstellen van deze disbalans raakten de mensen in de praktijk van Quimby in trance waarbij ze omvielen of hevig begonnen te schudden. Je kon volgens Quimby je eigen leven beheersen vanuit een positieve levenshouding en het negeren of het uitschakelen van het negatieve denken. In de praktijk betekent dit dat je gezond-

heid en geluk in eigen handen ligt. Andersom zou je door een negatieve houding ongeluk, armoede en ziekte aantrekken. New Thought is trouwens nog springlevend, kijk maar eens op www.newthoughtalliance.org Op deze website staat heel duidelijk een aantal geloofsovertuigingen. Zo lezen we dat ieder mens een goddelijke aanwezigheid in zich heeft. *"We zijn spirituele wezens in een spiritueel universum met spirituele wetten. In overeenkomst met deze spirituele wetten kunnen we genezen, bloeien en harmoniseren."* Opvallend is ook dat er staat dat het hemels koninkrijk hier op aarde is en dat we in vrede met elkaar moeten leven overeenkomstig de leer van Jezus en andere verlichte leraren. Duidelijk is dat er occulte praktijken vermengd zijn met de naam van Jezus, die eigenlijk gezien wordt als een goeroe. Toch zijn hier de eerst haakjes geslagen naar de christelijke wereld. Ook wordt New Thought gezien als een voorloper van de New Age door de focus op de ontwikkeling van de goddelijkheid van de mens.

Stroming 2: Unity-beweging

De Unitybeweging werd in 1891 opgericht door het echtpaar Charles en Myrtle Fillmore in Kansas City nadat Myrtle Fillmore zich door het gedachtegoed van Quimby en Christian Science genezen voelde. Ze begon dagelijks proclamaties uit te spreken zoals: *"Ik ben een kind van God en daarom erf ik gezondheid."* Ze veranderde haar manier van denken door te geloven dat zij niet permanent ziek kon zijn als 'kind van God'. (Overigens betekent het 'kind van God' zijn iets anders dan je zou denken. Daarover straks meer.) Zij beschouwde haar daaropvolgende herstel als een bevestiging van deze spirituele inzichten. De Fillmores ontwikkelden allerlei positieve verklaringen en proclamaties die je in geloof moet uitspreken. Deze 'gebeden' zijn dan een techniek om de 'goddelijke eigenschappen in ons' te bekrachtigen. Het positieve wint dan van het negatieve. Op die manier vormen we dan een eenheid (Unity) met de Schepper of met het Goddelijke Principe in de wereld.

De positieve verklaringen en proclamaties zijn dan een manier om die eenheid te bewerkstelligen. Ook hier is dus weer sprake van een ontwikkeling van de goddelijkheid van de mens. De positieve verklaringen vinden we terug in Word of Faith en deze manier van spreken zien we vandaag de dag ook in verschillende kerken terug. Maar zijn we ons ervan bewust dat de wortels van 'het proclameren' nog steeds uit een onzuivere bron komen?

Stroming 3: Christian Science

Christian Science werd ontwikkeld door Mary Baker Eddy (1821-1910). Deze weduwe werd ook genezen door Quimby. Daarna werd zij zijn leerlinge en verspreidde ze zijn gedachtegoed die ze later aanvulde met haar eigen ideeën. Baker Eddy leerde net als de andere stromingen dat ziekte en zonde slechts een illusie zijn en dat we dit kunnen overwinnen door positieve gedachten te geloven en negatieve gedachten te negeren. Christian Scientists beschouwen Jezus als de wegwijzer en zien zijn wonderen als ultiem bewijs van zijn spirituele inzicht, iets waartoe zelfs de hele mensheid toegang kan krijgen. Christian Science, ook wel Christelijke Wetenschap, ziet geloof ook daadwerkelijk als een wetenschap. Naast de Bijbel hebben zij een extra boek, geschreven door Mary Baker Eddy, dat de sleutels bevat tot genezing via deze 'geestelijke natuurwetten' (*Science and Health with Key to the Scriptures*, 1875). Volgens hen zijn er bovennatuurlijke krachten die door bovennatuurlijke wetten geregeerd worden. Deze geestelijke wetten werken volgens hen net als natuurwetten en God zou Zich ook aan die wet moeten houden. De mens kan door de kracht van zijn denken deze wetten in beweging brengen en wanneer je dan eenmaal door hebt hoe deze wetten werken, is het leven te beïnvloeden. Belangrijk om te noemen is dat aanhangers van Christian Science essentiële onderwijzing uit de Bijbel loslaten. Zo stellen zij dat wij niet als zondaren geboren zijn. Zonde is slechts een illusie.¹

Dezelfde woorden, andere betekenis

We zijn als mensen dus geen zondaren volgens deze stromingen. Maar wat zijn we dan wel? Er wordt toch gesproken over 'kind van God zijn'? In de Bijbel leren we dat de mens gescheiden is van God door de zonde en dat redding nodig is. God stuurde Zijn Zoon naar de aarde om mens te worden en plaatsvervangend de straf op de zonde te dragen. Geloof in Zijn verzoenend bloed is nodig. Wanneer we dit aannemen, noemt de Bijbel ons een kind van God. Galaten 3:26: *"Want u bent allen kinderen van God door het geloof in Christus Jezus."* In New Thought, Unity en Christian Science heeft "kind van God zijn" een hele andere betekenis en is daarom extra misleidend. Een kind van God zijn betekent in deze leer dat de diepste essentie, het spirituele DNA van de mens goddelijk is. Omdat de bron, God, goed en volmaakt is, zou de kern

van de mens dat ook zijn. Alle mensen zouden ook dezelfde creatieve scheppende kracht bezitten net als God. Jezus is daarmee niet de enige zoon van God. Wij zouden dan allemaal zonen en dochters van God zijn met hetzelfde vermogen als Jezus. Volgens hen is Hij dus een wegwijzer en een oudere broer, maar NIET onze Verlosser en Redder van zonde. Er wordt binnen deze stromingen ook gesproken over wedergeboorte. Dit betekent kort gezegd het ontwaken van dit nieuwe bewustzijn dat 'we kind van God' zijn en dat onze gedachten daarop zijn aangepast. Maar een Bijbelse wedergeboorte betekent dat we ons bekeren van een zondig leven, het offer van de Heere Jezus aangrijpen en door de Heilige Geest een nieuwe natuur ontvangen.

WORD OF FAITH MOVEMENT

Opkomst van Word of Faith Beweging

We komen nu uit bij Word of Faith, een geloofsstroming die ook vandaag de dag nog zeer actief is en sterk beïnvloed is door de bovengenoemde stromingen. Dat wetende, is het makkelijker om te begrijpen dat Word of Faith vermengd is met allerlei niet Bijbelse theorieën en dat de inspiratie afkomstig is uit een occulte bron (telepathie, mesmerisme, hypnose). We komen even terug bij E.W. Kenyon. Deze student van het Emerson College werd dus volop gevormd door al deze leringen. De overtuiging dat het positieve denken kracht heeft, combineerde hij met de Bijbel. Het positieve denken werd nu "geloof" genoemd. En dit geloof werd ineens het middel tot kracht. We moeten geloven in het geloof. Later nam Kenneth Hagin het voortouw in de verspreiding van deze leer over de gehele wereld en kwam het in de jaren 80 en 90 ook in Nederland terecht en kreeg ingang via de charismatische bewegingen. Kortgeleden was Jesse Duplantis uitgenodigd door Tom de Wal om te spreken in Nederland; ook iemand die deze leer aanhangt. We zien duidelijk de invloeden uit New Thought, Unity en Christian Science. Zo spreekt de Word of Faith Beweging over christenen als goddelijk, of zelfs kleine goden². De mens zou bij de 'wedergeboorte' het DNA van Christus ontvangen en dezelfde autoriteit krijgen en gelijk worden aan Hem. De gelovige heeft hierdoor dezelfde creatieve spreekkracht die God gebruikte om de wereld te scheppen. Dit is zeer misleidend en geeft ons een status als onafhankelijke heersers over het leven. De Bijbel leert dat we bij de wedergeboorte een levende geest ontvangen, omdat onze geest dood was door de zondeval. De wedergeboorte is geen middel om krachten te krijgen, maar een redding van onze ziel in verloren staat.

We zijn wel geschapen naar Gods beeld, maar niet gelijk aan God. We zijn er om Hem te eren en ons te onderschikken naar Zijn wil en niet andersom.

You can have what you say

Een bekende uitspraak in de Word of Faith leer is 'Name it and Claim it'. Wat je uitspreekt, dat zul je ontvangen. In het boekje *"You can have what you say"* van Kenneth Hagin zegt hij: "Je kunt alles krijgen door het uit te spreken in geloof." Hij kreeg de overtuiging dat God tot hem sprak dat hij niet alleen gehoorzaam moest geloven rondom ziekte, maar dat de 'geloofsnatuurwet' ook werkt bij financiën en welvaart. Hij begon te proclameren dat hij een bepaald huis wilde hebben en ook een auto met alle nieuwste snufjes. En hij kreeg alles. Hij zag dit als bewijs voor zijn theorie dat het positief geloven werkte. Hij wilde hiermee de wereld rond om overal te vertellen dat hij het geheim van God ontdekt had dat alles mogelijk is door te geloven in *"you can have what you say"*. Maar dat het in zijn geval werkte, betekent niet dat het automatisch uit een goede bron komt. Er zijn vele voorbeelden te vinden van christenen die dit principe geprobeerd hebben, maar daar diep teleurgesteld in raakten; teleurgesteld in zichzelf en in God. Zou de duivel hier ook niet veel baat bij hebben om christenen te misleiden en te laten geloven dat het evangelie helemaal niet draait om de redding van een zondaar en de geestelijke zegeningen in Christus, maar dat het gaat om een goed leven hier en nu?

Het koninkrijk hier en nu

Stromingen als New Thought, Unity en Christian Science beschouwen het koninkrijk van God als een geestelijke werkelijkheid die hier en nu in ons bewustzijn gerealiseerd kan worden; wij zijn in feite zelf het koninkrijk. Opvallend genoeg sluit de 'Word of Faith'-beweging hierbij aan door te stellen dat het Koninkrijk reeds aanwezig is en dat de gelovige hier toegang toe heeft en geestelijk gezag ontvangt. Een manier om in dat koninkrijk te stappen is door elke dag te proclameren. "Ik ben gedisciplineerd; Christus in mij is sterker dan mijn verkeerde verlangens, of 'Ik word elke dag wakker met doel, richting en betekenis'. Je proclameert wat je wilt ontvangen. Door het spreken wordt er dan zogenaamd kracht vrijgezet die de omstandigheden veranderen in dat wat je uitgesproken hebt. In plaats van schuldbelijdenis of een bede om hulp, staat hier het vertrouwen in de eigen uitspraken centraal. Hoewel het goed is om jezelf bemoedigende teksten toe te spreken wanneer je je neerslachtig voelt, schuilt het risico in de over-

tuiging dat deze woorden op zichzelf een dwingende kracht bevatten. We dienen een persoonlijke God die we mogen loven, prijzen en dienen in gebed en ook om hulp mogen vragen juist ook als we het even niet ervaren.

Bijbels geloof

Geloof is geen onpersoonlijke kracht of wet, het is een vertrouwen in een levende, persoonlijke Schepper die betrokken is in ons leven. Het is vertrouwen in Zijn belof-

tes en Zijn karakter ondanks de omstandigheden waarin wij zitten. Het geloven in je geloof zie je niet terug in de Bijbel maar komt voort uit de occulte invloeden van Phineas Quimby. Dit artikel is geschreven om de lezer alert te maken op de oorsprong van de 'Word of Faith' beweging en hoe het positief denken de christenwereld heeft geïnfilterd. Hiermee kunnen we ook herkennen wat er in evangelische en andere gemeenten binnensluipt onder een dekmantel van christelijke manieren van spreken. Het is goed om te weten wat men bedoelt als er wordt gesproken over 'proclameren' van waarheden. Als het om de waarheid van Christus en Zijn woord gaat, dan kunnen we die zeker uitspreken/proclameren om onszelf of anderen te bemoedigen of te corrigeren of op te roepen tot waakzaamheid. Ook mogen we aan God vragen of Hij ingrijpt in situaties om ze ten goede te veranderen. Als het echter gaat om het idee dat we macht hebben en dat we door een vermeende natuurwet positieve uitspraken moeten doen met het doel om dingen te veranderen dan dienen we meteen op onze hoede te zijn.

Ik wil afsluiten met een voorbeeld uit Daniël 3: 17-18 waarbij de drie vrienden in de oven geworpen worden en zij volledig vertrouwen op de uitkomst van God. Zij laten ook de optie open dat God hen niet redt.

*"Indien onze God, die wij vereren,
in staat is ons te bevrijden,
dan zal Hij ons uit de brandende vuuroven,
en uit uw macht, o koning, bevrijden;
maar zelfs indien niet – het zij u bekend,
o koning, dat wij uw goden niet vereren,
en het gouden beeld dat gij hebt opgericht,
niet aanbidden."*

Ondanks de levensbedreigende situatie leggen zij de uitkomst in de handen van God. Volgens de principes van Word of Faith zou het zinnetje "Maar zelfs indien niet" een negatieve proclamatie of ongeloof zijn. Er wordt niet geloofd in het geloof,

maar vertrouwd op Gods karakter en dat Hij weet wat goed is voor het grote geheel. De Bijbel roept ons niet op om geloof te hebben in ons geloof, maar om te geloven in God. De Heere Jezus was geen ultiem voorbeeld van een verlicht persoon. Nee, Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven en daarbij de beloofde Messias die de zonde op zich heeft genomen en die ons bij de Vader brengt.

Elisabeth Stam-Stegeman

Voetnoten:

1. www.christianscience.com introvideo
2. Kenneth E. Hagin: The God-Kind of Life (1989)
3. www.revive.nl/deze-32-proclamaties-hebben-de-potentie-om-jouw-leven-te-zegenen

Bronnen:

- "Waarlijk vrij", Els Nannen 2011
"A different gospel", D.R. McConnel, 1995
"Christianity in America", diverse schrijvers, 1983
"You can have what you say", Kenneth E. Hagin, 1979

DE KONING TE RIJK

Het koninkrijk van God is 'hot'. Te pas en te onpas wordt deze Bijbelse term door allerlei predikers en christelijke schrijvers gebruikt. Het aantal boeken over dit onderwerp is niet meer bij te houden.

Een aantal citaten:

Wij zijn geroepen als ambassadeurs van Zijn Koninkrijk, in een wereld in verwarring. Samen mogen we de Koning vertegenwoordigen binnen het bedrijfsleven, onderwijs of één van de andere invloedsferen in deze maatschappij, zodat Zijn Koninkrijk doorbreekt en deze aarde een mooiere plek wordt om op te leven. Uit 'Bouwen aan het koninkrijk', Samuël Visser

Het gaat om Zijn Koningschap hier op aarde in alle facetten van het leven, door Zijn lichaam heen. Dat zal leiden tot een zichtbare transformatie van deze wereld. Uit 'Koninkrijk Kom', Johnny Enlow

Dit Koninkrijk brengt het leven in al zijn volheid – het brengt genezing, bevrijding en herstel, en het rekent af met alle machten die het leven beknotten en kapotmaken. (...) Het werk van genezing is één van de belangrijkste wegwijzers langs de weg naar Gods nieuwe schepping. Het is meer dan een wegwijzer: het is een stukje van de nieuwe schepping die ons in het heden tegemoet komt. Het is een heus voor-schot, een voorsmaak van de nieuwe schepping... Uit onderwegonline.nl., Ronald Westerbeek

Ook in liederen klinkt deze gedachte door. Zo luidt de tekst van Opwekkingslied 301:

Wij verklaren: Gods Koninkrijk is hier! In uw midden. De blinden en doven en lammen genezen; ziekte vlucht weg voor zijn stem. De doden staan op en Goed Nieuws voor de armen: Jezus is Koning, weest blij!

Het zijn bekende charismatische stokpaardjes, de leer van 'Kingdom Now', waarbij men in de extreme varianten (zoals van de New Apostolic Reformation) streeft naar invloed of heerschappij over de zeven belangrijkste zuilen van de samenleving: religie, gezin, onderwijs, overheid, media, kunst/entertainment en het bedrijfsleven. Er is hier en daar ook wat nuance, want men kan er toch ook niet omheen dat het in de praktijk helemaal niet beter wordt in de wereld. Om dit probleem niet te negeren en toch de koninkrijks-gedachte te blijven ondersteunen schrijft Derek Morpheh in zijn boek 'De grote doorbraak':

De wereldbeschouwing van het koninkrijk doet ons voortdurend openstaan voor tekenen en wonderen en overweldigend ingrijpen van God. Tegelijk geeft het ons geduld als dingen nog uitblijven. Iedere belofte van God (...) is gekleurd door het mysterie van het koninkrijk: het wordt steeds uitgesteld door God en is toch vlak om de hoek. We leven proevend, maar ook nog watertandend.

Of het nu is 'uitgesteld' of 'toch vlak om de hoek', al deze invloeden strekken zich uit naar een koninkrijk dat pas een realiteit wordt als Jezus terugkomt. Dán zal het een tijd zijn waarin niemand meer ziek zal zijn (Jes.33:24), de natuur hersteld

zal zijn (Jes.65:25) en vrede en gerechtigheid zullen regeren (Jes.2:4). De gemeente van God is volgens deze predikers geroepen om al deze toekomstige elementen vandaag in de maatschappij uit te dragen, te 'proeven'. Zo wordt er aan het koninkrijk 'gebouwd' en vinden er 'doorbraken' plaats en wordt deze wereld een betere plaats. Ronald Westerbeek zegt hierover:

Vergeving, genezing en bevrijding – het hoort onlosmakelijk bij de verkondiging van het koninkrijk, dat heelheid van leven brengt (Luk.4:18-21). Het hoort onlosmakelijk bij de gemeente van Christus.

De organisatie 'Royal Mission' claimt te willen bouwen aan 'dé Koninklijke Kerk'. Dit is dan een kerk die 'Gods koninkrijk uitleeft in woorden, werken én wonderen' (royalmision.nl). De vraag is of de Bijbel leert dat de gemeente van Christus de opdracht heeft om het komende koninkrijk van God nu op deze wijze te 'manifesteren'. Het antwoord is: nee. Er is geen enkele tekst in het Nieuwe Testament te vinden die deze gedachte ondersteunt. Laten we eens kort onderzoeken wat het koninkrijk van God inhoudt. Het is allereerst het gezagsgebied van God.

Zijn heerschappij is immers een eeuwige heerschappij, en Zijn Koninkrijk is van geslacht tot geslacht. Daniël 4:34b

Deze heerschappij heeft Hij gegeven aan Zijn Zoon Jezus Christus, de ware Koning (Ps.2:8; Op.19:15b). Toen Deze het koninkrijk aankondigde (Mat.4:17) met de daarbij behorende tekenen en wonderen, werd Hij verworpen en gekruisigd. Hiermee is Zijn koninkrijk uitgesteld en is de wereld onder het oordeel gekomen (Joh.12:30; 1Joh.5:19). Jezus werd door God uit de dood opgewekt en in de hemel verheerlijkt en het koninkrijk kreeg daarmee een nieuwe, verborgen vorm. De Koning is in de

hemel en overal waar Zijn heerschappij in geloof wordt beleden in het hart (Rom.10:9), wordt het koninkrijk openbaar, in de levens van gelovigen. De apostelen verkondigden het evangelie van de verheerlijkte Heer met vertoon van 'de krachten van de toekomstige eeuw' (Heb.6:5). Dat zijn dus niet de krachten van deze eeuw.

Er zijn echter ook valse (pseudo) discipelen die Hem wel belijden maar niet kennen. Ware en valse discipelen bestaan naast en door elkaar. De Heer Jezus illustreert dit in de gelijkenissen over de tarwe en de dolik, het mosterdzaad en het zuurdeeg (Mat.13:24-33). Het koninkrijk in onze tijd is dus ook een *uiterlijke* zaak van belijdenis, en herbergt dan ook goed en kwaad, tarwe en dolik groeien gezamenlijk op.

De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn koninkrijk verzamelen alle aanleidingen tot vallen en hen die de wetteloosheid doen, Mattheüs 13:41

God grijpt nu nog niet in, maar pas als Zijn Koning zal verschijnen. De ware discipelen van de Heer Jezus vertonen tot die tijd Zijn morele karakter door de Heilige Geest die in hen woont, de vrucht van de Geest (Galaten 5:22).

Want het koninkrijk van God is niet eten en drinken, maar rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest. Romeinen 14:17

Het koninkrijk van God is daar waar de morele kenmerken van Christus vertoond worden. Dit is in de gemeente van God, het lichaam van Christus. Toen Israël Hem verwierp, werd het koninkrijk hen (tijdelijk) ontnomen en gegeven aan hen die de Heer Jezus wel aangenomen hebben.

Daarom zeg Ik u, dat het koninkrijk van God van u zal worden weggenomen en aan een volk gegeven dat de vruchten ervan opbrengt. Mattheüs 21:43.

Dit volk, de gemeente, lijdt verdrukking in deze wereld (Joh.16:33) die niets wil weten van de Heer Jezus (Joh.15:20). Toch kennen zijn discipelen in Hem blijdschap (1Thes.1:6). Straks openbaart het koninkrijk zich in kracht, nu in zwakheid. Straks regeren zij, nu verdragen zij. Als zij met Hem lijden, zullen ze ook straks met Hem verheerlijkt worden in het komende koninkrijk (Rom.8:17, zie ook Hand.14:22).

Bovenstaande kenmerken gaan *regelrecht* in tegen de bewering dat de gemeente van God het koninkrijk zou moeten manifesteren in uiterlijke zaken zoals genezing en herstel op allerlei maatschappelijke terreinen. Nergens in het Nieuwe Testament worden tekenen en wonderen in de prediking aan de volken in verband gebracht met het komende koninkrijk. Nergens ook lezen we over deze dingen als 'een voorschot' of een 'voorsmaak'. Als de Schrift spreekt over genadegaven (waarbij tekenen en wonderen tot het werk van de apostelen in de begintijd behoorden, 2Kor.12:12) doet zij dat *altijd* in de context van de gemeente en nooit in de context van het koninkrijk.

De Korintiërs dachten al te kunnen regeren, ze dachten de koning te rijk te zijn (*'reeds bent u rijk geworden'* 1 Kor.4:8) maar Paulus wijst hen terecht. De gemeente in Laodicea zei: *'ik ben rijk en verrijkt en heb aan niets gebrek'* (Op.3:17). Allen zochten ze het in deze wereld maar de ware 'kracht' van het koninkrijk (1Kor.4:20) bestaat uit het levens veranderende werk van de Heilige Geest in mensen zodat zij getrokken worden tot de Heer in de hemel en overgebracht in Zijn koninkrijk (Kol.1:13).

Het gezagsdomein van Gods koninkrijk wordt door het Nieuwe Testament daarmee uitsluitend op de gemeente van God betrokken en nadrukkelijk niet op de wereld.

De wereld 'gaat voorbij' (1Joh.2:17b), ligt 'in de boze' (1Joh.5:19) en zal door de Zoon des Mensen geoordeeld worden als Hij komt. Christenen zijn niet geroepen om deze wereld tot 'een betere plaats' te maken of te 'transformeren'. Er wordt bekering en vergeving van zonden aan deze wereld verkondigd zoals de Heer heeft opgedragen in Luk.24:27. Christenen zijn nogmaals *niet* geroepen om de 'invloedssfeer' van het toekomstige rijk nu al in de wereld te verbreiden. Het is daarmee een leugen, een misleiding uit de koker van de oude slang, de grote misleider om zich hiermee bezig te houden.

Zodra 'degene die komt' (2Kor.11:4), een prediker, of schrijver het koninkrijk van God in verband brengt met de verandering of beïnvloeding van de *uiterlijke* zaken in deze wereld, mag u weten te maken te hebben met een misleider. *Laat niemand u bedriegen met zinloze woorden* Ef.5:6. Keer u af van zulke personen en richt u op het gezonde woord van God.

Waarom is het eigenlijk zo belangrijk voor satan om deze zaken te verwarren? Een discipel van de Heer Jezus heeft maar één verlangen: te worden als de Meester (Mat.10:25). Paulus deed één ding en jaagde ernaar (Fil.3:14). Hij spande zich voor de Galaten in opdat Christus in hen gestalte zou krijgen (Gal.4:19). Dit zichtbaar worden van Christus op aarde in zijn morele voortreffelijkheden is voor satan een doorn in het oog omdat het licht van dit leven de duisternis ontmaskert (Ef.5:13). Zoals hij de haat aanwakkerde tegen Jezus toen Hij hier leefde, zo is zijn haat nog even groot tegenover die christen die dit ene verlangen najaagt. Daarom zaait hij naast dit ene nog zoveel meer waar christenen mee bezig gaan. Het is dan niet meer genoeg te worden als de Meester. 'Er is meer', fluistert hij: voorspoed, invloed, krachten, wonderen, tekenen, genezingen, uiterlijk vertoon en allerlei tastbare zegeningen. Het is niet meer genoeg het koninkrijk te verwachten, maar men maakt het een hedendaagse realiteit met de gelovigen als heersers, kleine koninkjes. Zo maakt satan de mens de koning te rijk, maar dan wel in het verkeerde koninkrijk.

Dirk-Jan Jansen

Belangrijk Nieuws

Magazine van Bijbel & Onderwijs
weer op papier beschikbaar.

Vanaf nu kunt u het *Magazine van Bijbel & Onderwijs* weer thuis ontvangen op papier.

Waarom deze verandering?

Wij merken dat de artikelen die wij schrijven minder prettig lezen in een digitale versie. Het zijn vaak moeilijke onderwerpen die overdenking vragen. Regelmatig horen we dat een papieren versie veel voordelen heeft en erg op prijs wordt gesteld. Daarom heeft het bestuur besloten terug te gaan naar een papieren versie.

Wat betekent dit voor u?

Wilt u dit magazine graag op papier ontvangen, laat ons dan uw adres weten via:

info@bijbelenonderwijs.nl

Voor het magazine geldt dat wij hopen dat u met minimaal één gift per jaar ons werk wilt blijven ondersteunen. Een richtlijn hiervoor is **€ 20 per jaar** om een deel van de kosten te dekken. U kunt uw gift overmaken op bankrekening:

IBAN nr. NL67INGB0000824575

t.n.v. Bijbel en Onderwijs

Vermeld bij uw gift uw **postcode + huisnummer**.

HALLOWEEN: ZOET OF ZUUR?

Pompoenen, heksenhoeden, spoken en verkleedspullen om er als een geraamte uit te zien. De voorbereidingen voor Halloween zijn alweer aan de gang. De meesten vinden niets verkeerd aan Halloween. Het is toch een leuk kinderfeest, en een onschuldige verkleedpartij? Nou, niets is minder waar. In de brochure *Zoet of Zuur* wordt ingegaan op dit feest.

In deze brochure:

- Korte ontstaansgeschiedenis van Halloween
- De zure kant van Halloween
- Een hoopvolle boodschap

De brochure is ook dit jaar weer tegen kostprijs beschikbaar: € 1,- per stuk, ex. porto. Bestellen kan via onze website of telefonisch (zie colofon hieronder).

COLOFON

B&O Magazine

ISSN: 3117-938X

Uitgave: stichting Bijbel & Onderwijs
29e jaargang, kwartaal 3, oktober 2026

Periodiek voor donateurs van
stichting Bijbel & Onderwijs.

Bestuur

mevr. M.E Fast-Matzken
mevr. S.F.I. Matzken
dhr. J.D. Prinsen
dhr. L. Snijder
mevr. E. Stam-Stegeman

Redactie
Bestuur

Abonnementsprijs

Nederland en België: Het B&O Magazine wordt toegestuurd aan donateurs op basis van een vrijwillige gift van minimaal EUR 20,00 per jaar. Giften zijn aftrekbaar voor de belasting.

IBAN nr. NL67INGB0000824575

BIC nr. INGBNL2A

Bij overmaking graag uw postcode en huisnummer vermelden.

Redactie- en correspondentieadres

Glorie van Hollandgaarde 6
3824 ZM Amersfoort
Tel. 06 - 1690 3431
info@bijbelenonderwijs.nl
secretaris@bijbelenonderwijs.nl

KvK nr. 40507771

Overname artikelen

Overname van artikelen is alleen toegestaan met schriftelijke toestemming van de redactie.

Testamenteire beschikking

Wilt u onze stichting testamentair gedenken? De ten naamstelling dient te luiden: stichting Bijbel & Onderwijs statutair gevestigd te Woudrichem. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40507771. Voor periodieke gift of legaten staan we geregistreerd onder RSIN-nummer 802954492.

Vormgeving en drukwerk:

WoodyDesign, Veenendaal

www.bijbelenonderwijs.nl
info@bijbelenonderwijs.nl